

MATRICEA LINIEI
CONDUCATOARE
DE INCLUDERE
SOCIALA

YOUNG CARE LEAVERS & SOCIAL INCLUSION

Guidelines

LIFE AFTER INSTITUTIONAL CARE

Equal opportunities and social inclusion for young people: identification and promotion of best practices.

PROGRESS
The EU programme for employment
and social solidarity 2007-2013

Amici de! Bambini
IL DIRITTO DI ESSERE FIGLIO

MATRICEA LINIEI
CONDUCATOARE
DE INCLUDERE
SOCIALA

YOUNG CARE LEAVERS & SOCIAL INCLUSION

Guidelines

LIFE AFTER INSTITUTIONAL CARE

Equal opportunities and social inclusion for young people: identification and promotion of best practices.

La baza de:

Monica Barbarotto, Prietenii copiilor
Rebecca Zanuso, Sinergie

Cercetari de:

Rebecca Zanuso, Danilo Bolano, Emilio Gregori di Synergia srl, Milano
Zlatka Mihova, - New Bulgarian University, Sofia
Adriana Baban, Cluj Napoca University, Cluj
Ilze Trapenciere, University of Latvia, Riga
Catherine Sellenet, Fabienne Portier, Université de Nantes, Nantes

Cu colaborarea:

Aproapele, Bucurest
Romanian Association of Health Psychology, Cluj Napoca
Latvian Foster Family Society, Riga
Limbazi Centre, Limbazi

Regiunea Emilia Romagna

Directia Generala de Asistenta Sociala si Protectie Infantila,
Sectorul Nr. 1 si Nr. 6 de Bucuresti
Ministerul Muncii, Familia si Oportunitati Pare a Romaniei
Ministerul Munci si Politicii Sociale a Bulgariei
Ministerul Copilului si Afacerii Familiare a Letonia

Grafica si impaginare:

Antonio Schirone, Prietenii copiilor

Aceasta publicatie e sustinuta cu contributul Comisiei Europene in cadrul proiectului
"Life after institutional care" in cadrul programului Progress 2007-2013. Continutul nu
reflecta in nici un mod pozitia sau opinia Comisiei Europene.

Index

Geneza instrumentului pag. **9**

- De cine se vorbește?
- De ce se vorbește?
- Care este traseul de început?
- Ce propune?
- De ce acest instrument?
- Cui sunt adresate?

Matricea Liniei Ghid de Incluziune Socială pag. **12**

- Tipologia de ospitalitate
- Gestiune de caz
- Familia
- Resurse umane
- Scoala
- Educația autonomă
- Suporturi materiale la ieșire din sistem

Ajutor pag. **18**

- 1-5: Tipologia de ospitalitate pag. **18**
- 6-9: Gestiune de caz pag. **23**
- 10-12: Familia pag. **27**
- 13-16: Resurse umane pag. **30**
- 17-19: Scoala pag. **34**
- 20-22: Educația autonomă pag. **37**
- 23-25: Suporturi materiale pentru autonomie pag. **40**

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE

De cine vorbim?

Tehnic "care leaver" este cel care a lasat sistemul de cura, sistemul de protectie sociala.

Categoria obiectului studiului nostru este acela al tinerilor care, la implinirea varstei de majorat sau a varstei limita legal fixata, lasa sistemul de protectie infantil pentru a se integra in societate.

Riscul de excludere sociala in care sunt acestia se mareste prin prezenta urmatoarelor variabile:

- permanenta prelungita in sistemul de protectie in regim de asistenta
- gazduirea in ambiente rezidentiale (nu ambiente de natura familiala)
- precece institutializare.

De ce anume vorbim?

Institutializarea minorului (sau sistemarea lui intr-o structura rezidentiala) acest raspuns la o situatie de neconfort familiar mai mult sau mai putin temporara, ramane pana astazi o masura de tutela foarte mult aplicata de sistemele de protectie europene, toate politicile sociale sunt teoretic dirijate spre sustinerea familiala.

Considerand variabilele legate de numarul populatiei din structurile rezidentiale si la varsta medie prezenta intre 14 si 17 ani, nu va fi greu de a intui ca problematica de excludere sociala si in perspectiva va trebui afrontata de catre statele membre. Datele unei cercetari intre natiuni dintre care aceste linii ghid sunt concluzii demonstrate ca in viitorii ani in Italia vor fi circa 10.200 care leavers, 5.500 in Bulgaria, mai mult de 8.800 unitati in Romania. In Latvia din 2004 pana in 2006 erau mai mult de 4.800 de care leavers care au cerut ajutor pentru integrarea sociala, in timp ce in Frantia in 2006 mai mult de 55.000 tineri erau intr-o structura rezidentiala si 15% aveau intre 18 si 21 ani.

Care este strada aleasa?

In cele 5 tari implicate, printr-o coordonare de proiect stiintific central, sunt adunate apoi datele din cercetarea necesara pentru construirea acestui instrument.

1. Analiza desk: legislatia de referinta, datele de context si datele specifice (deci existente), organizarea serviciilor si distribuirea actorilor.
2. Analiza calitativa:
 - a. administrarea de 75 de interviuri in profunditate (15 pe tara) al principalilor actori din sistemul de protectie sociala intr-o logica concentrica bazata pe principiul de ajutor: de la cel mai departat la cel mai apropiat utilizator in gestiunea de caz (de la decision makers centrali, coordinari nationale, decision makers locali, directori de institutii si comunitati educative, juridici, asistenti sociali pana la educatori);
 - b. administrarea de 125 de interviuri in profunditate (25 pe tara) administrate la tinerii iesiti din sistemul de protectie infantil de mai bine de doi ani si nu mai mult de 5 ani si tinerii in tranzitie spre viata adulta (beneficiari de cai specifice aspectelor de includere sociala).
3. Activitatea de schimb si confruntare cu stekholders si adepti ai muncii.

Ce anume propunem?

Vine propusa o matrice de ghidare la care aplicarea sa se adreseaza spre marirea posibilitatilor de includere sociala a unui tanar care iese din sistemul de protectie infantil. Indicatiile prezente in matrice au fost individuate in curs de cercetare in cadrul proiectului, dar si considerand utilizarea transversala si fata de alte tari Europene.

De ce acest instrument?

Existenta unui instrument de astfel de natura naste din necesitatea de a ridica calitatea cailor de acompaniare pana la autonomia tinerilor care lasa sistemul rezidential. Cercetarea facuta demonstreaza ca acompaniamentul nu e structurat, din contra lasat la libera initiativa sau la buna intentie ai operatorilor care isi asum raspunderea pentru cazuri particulare, mai departe decat propriile functii. Pentru afrotarea problemelor si exigentelor comune, tarile membre Uniunii Europene raspund in maniera diferita, punand in lumina o absenta de standard minima la a carei aplicare ar putea mari posibilitatea de includere sociala a acestei categorii de tineri care sunt la risc mare.

Natura instrumentului are justificare institutionala in documentul oficial asupra protectiei si includerii sociale pe care Comisia Europeana, in martie 2008, a indicato altor organe institutionale **“Joint R report on Social Protection and Social Inclusion – Com (2008) 42 final communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions”** in care vin puse in evidenta urmatoarele:

1. categoria tinerilor crescuti in sistemul de cura rezidentiala (residential care) este o categorie cu risc mare de excludere sociala;
2. situatia acestor grupuri, in particular vulnerabile, nu pot fi monitorizati cu instrumente standard existente dar necesita instrumente *ad hoc* cu specifice analogice.

Vine subliniata oportunitatea de implicare a grupului de lucru asupra saraciei si asupra prosperitatii infantile din “subgrupul Indicator” (SGI) in care programul de anul trecut, la capitolul asupra includerii sociale, venea considerata o arie specifica prosperitatii copilului (“Child well-being”) ca una dintre ariile prioritare de dezvoltare in corespondenta cu o mai mare interactiune intre Metoda Coordonarii Deschise si Conventia de la Lisabona: nu poate fi o crestere economica daca nu e integrare si dezvoltare a politicii sociale.

“Joint report on Social Protection and Social Inclusion 2008”

The widespread social exclusion of young people who spend their childhood in institutional care remains a serious problem. In many Member States, a move is discernible towards placing children in foster care, with the aim of providing a family environment, rather than in institutional care. This is only one of many areas with scope for policy development and mutual learning (assessment and training of foster carers, recruitment to cater for the envisaged increase in placements, etc.).

National quantitative targets combined with strong political commitment can foster progress in implementation. Proper monitoring is crucial, and mechanisms are being established to this end, when not already in place. But it is essential to recognise that the situation of the most vulnerable children, e.g. institutionalised or street children, cannot be monitored using standard survey tools, but requires specific monitoring instruments. The SPC has endorsed a proposed set of recommendations for improved analysis and monitoring on the basis of work prepared by the ISG taskforce on child poverty and child well-being.

Finally, there are unexploited synergies between anti-poverty strategies, children’s rights policies and efforts to fight discrimination. It is recognised that child poverty has to be seen in broad terms, going beyond financial poverty, considering e.g. material deprivation, lack of social participation and exposure to risks, including behavioural risks.

Dimensiunile care sunt considerate in matrice tin de diferitele sfere de dezvoltare si crestere a unui minor gazduit intr-un prezidiu rezidential care trebuie sa fie pregatit pentru viata adulta si deci pentru iesirea din sistem. Apropierea este de caracter holistic si implica si variabilele legate de specificul sistemului de protectie infantil.

Considerand ca traseul de acompaniere in inserirea in viata sociala nu poate incepe in vecinatatea momentului iesirii – cateva programe de tranzitie vad propriul start up doar la sase luni din momentul demisiei – indicatiile prezente in matrice apartin la doua spatii temporale precise de la luarea in calcul a cazului, ambele fundamente pentru o integrare sociala de succes si confluenta in aceeasi interventie individualizata, intr-o optica necesara si obligatorie continua:

- indicatiile relative la interventii de activare pana la luarea cu raspundere in internul structurii de ospitalitate
- indicatiile relative la interventii legate de specificul perioadei de tranzitie

Liniile ghid sunt structurate intr-o tabela impartita in trei coloane, cu urmatorul continut:

Help	Warning	Reaction
Noduri problematice pe parcursul suportului la iesirea din sistemul de protectie infantila	Recaderi pe perioada medie pe care Help o au pe parcursul perioadei de includere sociala	Propuneri de interventie pentru marirea probabilitatii de succes pe parcursul perioadei de includere sociala

Cui se adreseaza?

Principalul obiectiv a cui sunt adresate este clar reprezentat de adepti la munci apartinand publicului dar si privatilor sociali. Particularitatea problematiei abordata implica, in afara reprezentatilor intregului aparat institutional al tarilor, si un amplu spectru de operatori apartinand mai multor sisteme chemate sa interactioneze intre ele:

- **sistemul de protectie sociala si sistemul de protectie infantila**
- **sistemul de instructie**
- **sistemul judiciar**
- **sistemul sanitar.**

Vorbim despre decision makers cu referinta la politicienii care pot decide, care au putere legislativa si executiva, la nivel central cat si local; conducatorilor de servicii sociale, educative si sanitarii; asistentilor sociali, educatorilor, profesorilor si medicilor specialisti; conducatorilor de structuri de forte de munca si alte servicii de tutela.

Modalitatea operativa cu care aceste figuri trebuie sa fie chemate sa intervina asupra cazului trebuie sa fie acela din "retea", dupa principii de dividere si colaborare eficiente.

In explicitarea matricii am incercat sa individualizam principalele figuri la care singura indicatie e orientata asupra unei optici exemplificative, dar clar nu exhaustiva in virtutea unei multiplicati de situatii, relative la organizarea unui singur context national, pe care Uniunea Europeana o reprezinta.

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

A. TIPOLOGIA DE OSPITALITATE

	Help W	arning	Reaction
1	Spatii fizice si numarul de minori gazduiti pe unitatea rezidentiala nefunctionali la dezvoltarea relatiilor educative intre minori si educatori	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatile operatorilor de a urmari individual fiecare tanar • Dificultatile minorilor/tinerilor de a construi relatii semnificative cu care givers si cu egalii lor, ca urmare a lipsei de protectie • Dificultatile de a deprinde competente practice pentru viata autonoma 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gazduirea minorului intr-o familie de incredere doar daca e imposibila gazduirea intr-o structura rezidentiala 2. 3. Reorganizarea sistemului cu structuri mici de gazduire cu un maximum de 10-12 copii pe unitate rezidentiala 4. 5. Raportul numeric echipa-utilizatori functionali la individuarea de luare in grija si la construirea unei relatii educative 6. (privind dimensiunea afectivitatii)
2	Transferirea minorului in diferite structuri rezidentiale in cadrul perioadei de primire	<ul style="list-style-type: none"> • Probleme de consolidare a relatiei de ajutor; incetinirea propriului parcurs de crestere (schimbarea continua de referinte educative, de modalitati organizative, de comportamente premiate sau viceversa pedepsite, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea profunda data de necesitatea efectiva de transferiment, in interesul copilului si nu dupa logica organizativa 2. Obligatia de a asculta minorul
3	Lipsa de standard (sau existenta aplicatiei lor) nationale de aprobare a serviciului rezidential pentru minor	<ul style="list-style-type: none"> • Neomogenitate teritoriala a ofertei • Calitatea scazuta a serviciilor • Imposibilitatea de evaluare si masurare a serviciului dupa reguli comune 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea si aplicarea de standarde pentru garantarea calitatii de primire si omogeneitatea teritoriala
4*	Imposibilitatea de a lua in grija minori cu probleme speciala (dizabili si sanatate mintala)	<ul style="list-style-type: none"> • Inchiderea si izolarea minorilor • Gestiune neadekvata a patologiilor • Structurarea de cai de viata penalizate si care pot agrava patologia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valutarea statului de sanatate a minorilor cu instrumente adegvate 2. Punerea la dispozitie de resurse dedicate (economice, profesionale)
5	Preparare insuficienta a familiei care primeste minori in familie sau in plasament	<ul style="list-style-type: none"> • Falimentul dintr-o experienta de plasament pentru lipsa de creare a unei relatii pozitive intre afidati si afidatari • Urmarea transferarii minorului in structuri rezidentiale 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Idealizarea de iter specifici de selectie ale familiilor primitoare (si de gestiune in privatul social) 2. Structurarea de trasee obligatorii de educare a familiilor de primire (si de gestiune a privatului social) 3. Construirea de retele de familii pentru suportul familiilor de primire

* Cercetarea nu s-a focalizat pe acest specific obiectiv, care cere ulterioare aprofundari pentru elaborarea de linii ghid ad hoc.

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

B. GESTIUNE DE CAZ

	Help W	arning	Reaction
6**	Inadegvata valutare a resurselor tinerilor (psihologice, retele sociale, a familiei de origine, etc.) din partea cui e responsabila extinderea planului de interventie individualizat in momentul in care este primit minorul si in momentul de monitoraj succesiv	<ul style="list-style-type: none"> In apropierea proiectului de viata individualizat Lipsa agiornamentului proiectului Ridicarea probabilitatii de faliment a relatiei de ajutor, cu posibilitatea reintrarii in circuitul de asistenta sociala si socio-sanitara 	<ol style="list-style-type: none"> Previzione de echipa multiprofesionala de valutare si gestiune de caz Extinderea proiectului de viata si educativ cu obiective, timpi si moduri clar definite Dezvoltarea efectiva de reuniuni periodice de agiornamente a etapei individualizate Colaborare continua intre responsabilii proiectului de viata si responsabilii proiectului educativ individual
7	Participarea scazuta sau absenta implicarii minorului in alegerile relative la proiectul de viata (reintrarea in familie sau in viata autonoma) si la proiectul educativ (pregatire, schimbare de structura, educator de referinta, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> Aderenta scazuta a proiectului la caracteristicile si la talentul tinerilor Violarea dreptului de participare a tanarului (art. 12 CRC) 	<ol style="list-style-type: none"> Previzione obligatorie de ascultare a minorului si luarea in considerare a opiniei sale
8***	Intreruperea relatiei de ajutor inainte de completarea planului de interventie individualizat	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa realizarii obiectivelor prevazute Alegerea de solutii la iesire care nu corespund intereselor minorului 	<ol style="list-style-type: none"> Valutarea periodica a statului de inaintare a planului de interventie individualizat Alocarea de fonduri aditionale care pleaca de la implinirea varstei majore si care consimt ducerea la termen a perioadei
9	Integrarea scazuta de servicii beneficiate de utilizator (orientarea si incadrarea in munca, cautarea de locuinta, etc.), disponibile in teritoriu	<ul style="list-style-type: none"> Multiplicarea serviciilor Confuzie in raport cu oferta de servicii din suport Neoptimizarea resurselor umane si economice 	<ol style="list-style-type: none"> Cartografierea resurselor prezente in teritoriu Coordonarea resurselor Reorganizarea resurselor unde e necesar trecerea de planuri de dezvoltare de servicii in teritoriu

** Prin proiectul individualizat se inteleg doua tipuri de proiecte pentru utilizatori: una relativa la "proiectul de viata permanenta" a tanarului, care stabileste macro obiective legate de iesirea definitiva din sistemul de protectie (reintrarea in familie, adoptie, viata autonoma) si care este responsabilitatea serviciului social, in timp ce proiectul educativ individual se refera la atingerea de obiectivi concreti educativ-didactice si de viata cotidiana si este responsabilitatea conducerii rezidentiale.

*** Un caz particular a acestei problematice este reprezentata de minorii straini neacompaniati care, ajunsi la varsta maturitatii, pentru motive legate de procurarea permisului de sedere sunt constransi sa intre in campul muncii, plecand de la calea parcursa in viata si independent de la achizitionarea unui titlu de studiu, sanctionati la reintoarcerea in tara lor.

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

C. FAMILIA

	Help W	arning	Reaction
10	Inadegvata luare in grija a familiei de origine din partea serviciilor pentru valutarea superficiala a resurselor reale si persistenta problemelor familiare	<ul style="list-style-type: none"> • Intrepatrunderea intre calea urmata de minor si cea urmata de familie • Dificultatea relatiei intre minor si familie • Dificultatea de a valuta daca e oportuna reintoarcerea in familie sau nu dupa iesire 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luarea in grija din cadrul familiei de origine si activarea unui suport ad hoc (de exemplu suportul psihologic) 2. Sprijinirea si suportul minorului in construirea/ deconstruirea nepsihica a relatiei
11	Gazduirea minorului intr-o structura geografica distanta fata de locul de nastere	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea de mentinere a relatiei cu familia de origine si construirea/ deconstruirea unei relatii • Dificultatea mentinereii de alte relatii importante (amici, alte rude, alte figuri) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valutarea necesitatilor minorului, a resurselor familiare activabile si a capitalului social al minorului (figuri adulte de referinta) 2. Mentinerea minorului in interiorul unei structuri localizate in zona rezidentiala de origine
12	Separarea fratilor	<ul style="list-style-type: none"> • Ruptura fortata fata de o relatie semnificativa, care se identifica cu un suport important la iesirea din sistem si in viata 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mentinerea fratilor toti in aceeasi comunitate in internul aceleiasi structuri

D. RESURSE UMANE

	Help W	arning	Reaction
13	Slaba motivare si calificare al personalului intern al structurilor rezidentiale	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa rapoartelor relationale semnificative intre personal si minori • Neincrederea minorilor fata de educatori • Lipsa de autostima a minorilor • Valutarea negativa a propriei experiente in structura de rezidenta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selectionarea personalului dupa criterii nu doar formative si profesionale, dar si vocationale 2. Pregatirea specifica a personalului (pregatire continua) 3. Crearea de programe de supervizare in beneficiul personalului dedicat in relatia de ajutor
14	Inalta pregatire turn over a personalului direct implicat in relatia de ajutor cu utilizatorul (educatori, asistenti sociali, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Neincrederea minorului in raport cu personalul • Perceptia din partea minorilor la repetarea abandonului 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selectarea pe baza criteriilor vocationale 2. Cele mai bune contracte 3. Cele mai bune salarii 4. Conditii adegvate de munca (ture echilibrate, un raport numeric adegvat intre raportul numeric cu utilizatorii)

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

??????

15	Lipsa suportului psihoterapeutic garantat in termeni continuativi si gratuit pentru minori	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa unei reelaborari relative la propria trairea traumatica Scazuta autostima Dificultatea relationala cu lumea externa privind propria experienta de viata in structura 	<ol style="list-style-type: none"> Analizarea necesitatii psihologice a minorului Crearea unui serviciu deschis si gratuit de sustinere psihoterapeutica activabil la cerere pe timpul sederii in structura si pentru o perioada dupa iesirea din structura
16	Absenta unei figuri de referinta in calitate de "tutor" pentru sprijinul si sustinerea pe durata perioadei de iesire din sistemul de protectie	<ul style="list-style-type: none"> Sensul de abandon, nesiguranta si dezorientarea minorului in raport cu alegerile sale de viata (casa, munca, relatii, etc.) Cresterea riscului de excludere sociala si schimbarea modului de viata 	<ol style="list-style-type: none"> Crearea unei figuri dedicate care sa aiba ca scop precis de a urmari perioada de tranzitie al tanarului, devenind punctul sau de referinta

E. SCOALA

	Help W	arning	Reaction
17	Abandonarea scolara pentru o scazuta motivare	<ul style="list-style-type: none"> Pierderea oportunitatii de crestere personala reprezentanta de scoala Neobtinerea titlurilor necesare pentru accesul la programe adecvate de munca din punct de vedere economic, contractual, de satisfacere in munca 	<ol style="list-style-type: none"> Creare de legaturi intre sistemul de tutela si sistemul educativ prin intermediul protocolului operativ si altor instrumente Pregatirea profesorilor pe teme legate de probleme din afara familiei Analizarea competentelor si resurselor tinerilor Orientarea tinerilor relativ la diferitele oportunitati formative Monitorizarea randamentului scolar
18	Abandonul scolar pentru inceperea termenilor de tutela care implica o intrerupere a finantarii de fonduri dedicate pentru minori	<ul style="list-style-type: none"> Constrangerea spre inserirea in campul muncii fara o pregatire adecvata Fortata renuntare la aspiratiile proprii si a talentului 	<ol style="list-style-type: none"> Finantarea de fonduri pentru prelungirea perioadei de tutela, plecand de la varsta de majorat si pana la concluderea perioadei de pregatire in curs
19	Imposibilitatea sau dificultatea de acces la pregatirea universitara	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa finantarii in capitalul uman al tinerilor Violarrea principiului de oportunitati egale educative si dreptul la studiu Sanse minore de cariera 	<ol style="list-style-type: none"> Creare de fonduri dedicate din partea asociatiilor teritoriale competente prin luarea in grija a cazurilor Crearea de burse de studiu dedicate din partea universitatii Cautarea si reperirea burselor de studiu deja create

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

F. EDUCAREA IN AUTONOMIE

	Help W	arning	Reaction
20	Lipsa competentelor de economie domestica	<ul style="list-style-type: none"> Incapacitatea de a organiza propria rutina cotidiana (prepararea mesei, cumparaturi alimentare, spalare, igiena personala, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> Implicarea in interiorul structurii rezidentiale in toate preocuparile si fazele gestiunii domestice (prepararea mesei, implicarea in cumparaturi, spalatul rufelor, etc.)
21	Lipsa de competente si de cunoastere relativ la birocratia si raportul cu tertii	<ul style="list-style-type: none"> Incapacitatea de a realiza in autonomie cateva din rutinele cotidiene cum ar fi plata facturilor, deschiderea conturilor, deschiderea unui cont in banca, etc. 	<ol style="list-style-type: none"> Pregatirea asupra obligatiilor birocratice cotidiene Avertizari si suport in alternative posibile fata de aceleasi obligatiile (prin care contul curent, contractul telefonic, proceduri si oficii de referinta, etc.) Sprijin initial si monitoraj pe parcurs
22	Absenta competentelor de gestiune financiara autonoma	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa de capitalizare a banilor Slaba planificare autonoma a bugetului Lipsa de lichiditate pentru indeplinirea primelor obligatii si a propriului proiect de viata (cautiune pentru chirie, achizitionarea unui mijloc de transport, inceperea unei activitati in propriu, etc.) Riscul de cadere in saracie 	<ol style="list-style-type: none"> Educare de a economisi Planul de acumulare pe timpul permanentei in structura si pe perioada de tranzitie Pregatire pentru gestiunea banilor Creare de fonduri si erogari de fonduri nerambursabile legate de un proiect Crearea de imprumuturi favorizate prin implicarea diferitelor persoane importante din teritoriu (ca de exemplu bancile)

G. SUPTOR MATERIAL LA IESIREA DIN SISTEM

	Help W	arning	Reaction
23	Lipsa posturilor de locuinta adecvate si accesibile	<ul style="list-style-type: none"> Dificultate de a gasi o locuinta demna si adecvata din punct de vedere economic Dificultatea de a gasi chirii acceptabile din cauza lipsei de garanzii Riscul de cadere in saracie si a schimbarea modului de viata 	<ol style="list-style-type: none"> Crearea de selectii ad hoc pentru accesul privilegiat la edilitia populara Punerea la dispozitie de locuinte demne la preturi accesibile Identificarea unei figuri pe post de girant, fie o entitate publica, privat sau persoana fizica pentru accesul la piata imobiliara

MATRICEA LINIEI CONDUCATOARE DE INCLUDERE SOCIALA

??????

24	Sustinere nesistematica in cercetarea si mentinerea unei post	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea de a gasi un post de munca, instrumentul fundamental de emancipare economica • Dificultatea de incheiere a unui contract • Dificultatea mentinerii unui post de munca din cauza nepregatirii personale (disciplina, relatii, respectarea orariilor, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structurarea networking-ului cu persoane din campul muncii 2. Prevederea de instrumente dedicate cum ar fi burse de munca, stage, pregatire practica necesara pentru testarea muncitorului la un cost scazut 3. Prevedere de forme de neplata pentru patronii care favorizeaza inserimentul social cu acest obiectiv 4. Acompanierea minorilor/neomajorilor in toate fazele a cautarii de munca (prezentarea cv, surse pentru cautarea locurilor de munca, colocvii, etc.) 5. Monitorajul modului de desfasurare a muncii prin intermediul colocviului cu tanarul si cu patronul
25	Lipsa de garantii si accesul gratuit la asistenta sanitara	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea patalogiilor • Agravarea sanatatii • Riscul de cadere in saracie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea de asigurari medicale gratuite

	Help W	arning	Reaction
1	Spatii fizice si numerice cu minori gazduiti pe unitate rezidentiala nefunctionala pentru dezvoltarea relatiei educative intre minor si profesor	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea operatorilor de a urmari individual pe fiecare dintre tineri • Dificultatea minorilor/tinerilor la construirea relatiilor semnificative cu care givers-ul lor si cu egalii lor, cu consecinte in lipsa de protectie • Dificultatea de a capata competente practice pentru viata autonoma 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gazduirea minorului intr-o familie de incredere si doar daca e imposibil plasarea intr-o structura rezidentiala 2. Reorganizarea sistemului cu structura de gazduire mici cu maxim 10-12 copii pe unitate rezidentiala 3. Raportul numeric echipa-utilizatori functional pentru individualizarea luarii in grija si la construirea relatiilor educative (privind si dimensiunea afectiva)

Plasarea minorului intr-o structura rezidentiala este o forma de protectie mult difuzata in tarile membre. Structurile care vin utilizate sunt de diferite tipologii mai greu de a fi conduse la definitii omogene. Independent de definitia care le este data, dimensiunea spatiala este o data obiectiva ca si numarul de copii care ar putea fi primiti.

Structurile foarte mari, care sunt inca prezente in tarile noastre, mai ales celor apartinand Europei de Est, nu raspand in nici un caz la nevoile minorului care deja e foarte traumatizat de la indepartarea sau de la pierderea propriei familii.

Excesivele dimensiuni conduc la o organizare rigida, standardizarea cailor educative, turn over inalt, depersonalizarea spatiilor, un numar crescut de minori care au doar un singur educator, elemente care raspund necesitatilor organizative decat necesitatilor fiecarui copil in parte.

Consecintele unei astfel de organizatii a sistemului de protectie se reflecta imediat asupra dezvoltarii copilului in termeni deficitivi relativ la:

- construirea sinelui
- autostima
- relatia cu egalii
- relatia cu adultii
- dimensiunea afectiva

Linii ghid:

A Copilul indepartat temporar de propria familie trebuie sa fie gazduit intr-o alta familie pe o perioada de timp necesara indepartarii cauzelor traumatice; unde o familie de incredere nu este disponibila, minorul va fi gazduit intr-o structura de primire rezidentiala cat mai mult posibil asemanatoare unui ambient familial.

B Structurile de primire rezidentiale trebuie sa fie organizate in asa fel incat sa primeasca un numar maxim de 12 copii.

C In sfarsit pentru a favoriza o relatie semnificativa intre minor si educator, raportul operator-copil trebuie sa fie de 1 la 3 sau maxim de 1 la 5. Fiecare copil trebuie sa aiba un propriu care giver de referinta.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- directori si operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- directori de structuri rezidentiale
- educatori

Posibili indicatori:

- Existenta de o previziune normativa care sa prevada un ajutor intre diversele forme de protectie in favoarea copilariei, favorizand in primul rand resursa familiei
- Nr. structurilor rezidentiale cu mai mult de 12 minori
- Nr. de alte tipologii de structuri de gazduire pana la 12 minori
- Nr. de familii de incredere
- Raportul numeric intre nr. de copii si nr. de echipa complexiv pe structura
- Raportul intre nr. de copii si nr. de personal educativ sau direct in contact cu minorul pe structura
- Existenta in interiorul structurii a unui regulament care prevede numirea unui care giver pentru fiecare copil.

	Help W	arning	Reaction
2	Trasferul minorului in diferite structuri rezidentiale pe parcursul perioadei de primire	<ul style="list-style-type: none"> Probleme de consolidare a relatiei de ajutor; incetinirea propriului parcurs de crestere (schimbul continuu de referinte educative, de modalitati organizative, de comportamente premiate sau viceversa pedepsite, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> Evaluarea mai profunda plecand de la necesitatea efectiva a transferului, in interesul copilului si nu dupa logica organizativa Obligatia de a asculta parerea minorului

Pe parcursul luarii in grija a minorului din partea sistemului de protectie infantil, poate sa se intample ca copilul sa fie transferat dintr-o structura rezidentiala in alta in afara transferurilor normale care sunt prevazute de acelasi sistem (ex. trecerea de la o structura pentru copii pana la 6 ani la o structura pentru copii peste 6).

Transferarile repetate nu permit construirea unui traseu educativ eficient si continuativ, crescand dificultatile de relatie al copilului cu egalii sai, cu lumea adulta si cu sistemul de reguli sociale strans legate de locul de primire.

Linii ghid:

- A** transferul minorului in alta structura rezidentiala trebuie sa fie profund examinata si sa raspunda necesitatii copilului in termeni de binefacere si crestere.
- B** transferul minorului trebuie sa se faca cu un precis pasaj de informatii la conducerea noii structuri asupra istoriei familiare si a perioadei parcurse in structura precedenta.
- C** Trebuie sa fie prevazuta obligatia de ascultare a minorului in cauza in eventualitatea unui transferiment.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- judecatori
- conducatori si operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori de structuri rezidentiale
- educatori

Indicatori posibili:

- a** existenta previziunilor normative obligatorii de ascultare a minorului in procedurile juridice si administrative care il privesc
- b** existenta de proceduri interne al sistemului de protectie sau regulamente care prevad regulamentul transferarilor (cum, cand, pentru care motiv, etc)
- c** existenta unui protocol operativ intre structuri si/sau servicii care regularizeaza pasajul minorului si informatiilor relative.

HELP 3

	Help W	arning	Reaction
3	Lipsa de standard (sau daca sunt existente de la aplicarea lor) nationale de aprobare a serviciului rezidential pentru minori	<ul style="list-style-type: none"> • Neomogenitate teritoriala in oferta • Calitate scazuta a serviciilor • Imposibilitatea de evaluare si masurarea serviciului dupa reguli comune 	1. Crearea si aplicarea de standarde pentru garantarea calitatii de primire si omogenitatea teritoriala

Pana cand se poate afirma daca un serviciu aprobat sau oferit de sistemul de protectie infantil este de calitate, efectiv raspunde necesitatilor teritoriului si individului, serviciul trebuie sa fie evaluat. Pana atunci se doreste ca sistemul in sine sa aiba un set de calitati standard care sa indice cerintele pe care sistemul trebuie sa-l aiba, penalizat riscul de neomogenitate intre serviciile aprobate de sistemul public si/sau privat, slaba raspundere la necesitati, absenta de oportunitati egale pentru utilizatori.

Linii ghid:

- A Activarea de Mese de lucru compuse din membri din public, din privatul social, de stakeholders pentru elaborarea de standarde nationale.
- B Reexaminarea standardelor existente (daca nu sunt aplicate).

Cui se adreseaza:

- decision makers
- reprezentanti din privatul social implicandu-se in sistemul infantil
- conducatori din serviciul social si din serviciile de protectie
- conducatori din structurile rezidentiale

Indicatori posibili:

- a Existenta standardelor
- b Aplicarea de standarde
- c Existenta grupurilor de munca cu obligatia elaborarii de standarde.

“The laws are acceptable but not applicable. And I’m thinking of one thing in particular (...) Care leavers have absolute priority in accessing social apartments” (..)
By now, we have had a single case approved, at our insistence because it was a desperate case. The rest of them are on a waiting list”

(Expert witness, Romania).

	Help W	arning	Reaction
4*	Lipsa luarii in grija adegvata a minorilor cu necesitati speciale (dizabili si boli mintale)	<ul style="list-style-type: none"> • Marginalizarea si izolarea minorilor • Gestiunea patologiilor inadegvata • Structurarea de trasee de viata penalizate si care pot agrava patologia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea statului de sanatate al minorilor cu instrumente adegvate 2. Punerea la dispozitie de resurse dedicate (economice, profesionale)

Minorii luati in grija de sistemul de protectie infantil pot fi purtatori de nevoi particulare, in specificul de dizabilitati fizice, psihice si mentale. Se trateaza de un fenomen raspandit, in respect cu sistemul de protectie infantil care e inca nepregatit. Diferite pot fi modalitatile de raspuns la problema. In cazul in care se opteaza pentru o gestiune in interiorul structurilor specializate si dedicate, sau, mai bine zis, in structurile "generalizate" cu profesioni si competente specifice, sistemul trebuie sa fie in gradul de diagnosticare eventualele dizabilitati, in al doilea rand de a dispune de un plan de cura individuala, care sa implice pe toate persoanele interesati (neuropsihiatra infantila, centre serale pentru dizabili, etc.).

Linii ghid:

- A** Activarea luarii in grija la cerere de diagnostice profesionale specifice pentru obiectiv.
- B** Punerea la norma a structurilor rezidentiale in materie de bariere arhitectonice.
- C** Prezentarea si functionamentul unei retele de persoane specializate in luarea in grija a cazurilor, care sa reactioneze impreuna cu personalul din sistemul de protectie infantil.
- D** Crearea de servicii specializate pentru luarea in grija a cazurilor dificile negestionate in interiorul structurilor rezidentiale "generalizate".

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori de servicii sociale si servicii de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai structurilor rezidentiale
- medici implicati in programe de diagnosticare

Indicatori posibili:

- a** corepondenta structurilor la norma cu ingradiri arhitectonice pentru dizabili
- b** prezenta figurilor specifice interne sau activabile la cerere pentru diagnosticarea si gestiunea cazurilor
- c** prezenta structurilor rezidentiale ad hoc pentru luarea in grija a cazurilor mai grave.

HELP 5

	Help W	arning	Reaction
5	Insuficiența pregătirii familiilor care preiau minorii în casa familială sau în plasament	<ul style="list-style-type: none"> • Falimentul din experiența de plasament pentru lipsa creării unei relații pozitive între copil și persoana careia i se da în grijă acesta • În consecință rezolvarea minorului în structuri rezidențiale 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Idealizarea de puncte specifice de selecție a familiilor de primire (și de gestiune a privatului social) 2. Structurarea de perioade obligatorii de pregătire a familiilor de primire (și de gestiune a privatului social) 3. Construirea de rețele de familie pentru suportul familiilor de primire

Plasarea, chiar dacă e prevăzută în multe dintre sistemele de protecție ale statelor europene, este chiar și azi la un nivel ridicat de risc de falimentare în virtutea lipsei de pregătire și de suport calificativ și continuativ în favoarea persoanelor care iau în grijă un minor.

Primirea temporară, dacă e gestionată greșit, se poate transforma într-o ulterioară ruptură emoțională pentru minor și câteodată într-un moment de criză la nivel de cuplu.

În paralel la traseele adoptive, și incredința copiilor pot provoca în persoanele de primire sensul de insuficiență, indecizii și sensul de izolare, care inevitabil ar duce la manifestări în raport cu copilul.

În consecință acestui tip de situații este "restituirea" minorului serviciilor sociale care prevăd incredința lui unei alte familii, dacă e posibil, sau mai rău într-o structură rezidențială.

Linii ghid:

- A** Familia sau persoanele care primesc un minor în grijă trebuie să fie selectate după o procedură precisă de selecție care poate fi gestionată și de privatul social (sau mai bine acea realitate asociativă care lucrează direct pe încredere).
- B** Familia sau persoanele care au fost selectate pentru a deveni de încredere trebuie obligatoriu să fie pregătite prin intermediul programelor specifice de pregătire distribuite și privatului social.
- C** Pentru facilitarea traseului de primire și luarea în grijă a minorului persoanele de încredere au nevoie de un continuu suport. În acest caz vin promovate și crearea de rețele familiare într-o optică de asistență reciprocă.

Cui se adresează:

- decision makers
- conducători ai serviciilor sociale și ai serviciilor de protecție
- reprezentanți al privatului social implicat în sistemul infantil
- familiile de primire

Indicatori posibili:

- a** existența unei previziuni normative care prevede o procedură standardizată de selecție a familiilor de încredere
- b** existența unei previziuni normative care să prevadă pregătirea obligatorie
- c** existența unui protocol operativ care reglează colaborarea între persoanele din sistem și acestora cu cei din al treilea sector
- d** existența de linii ghid sau alte instrumente de natură să suporte persoanele în jocul de gestionare actului de primire
- e** existența unei realități asociative în favoarea familiilor cărora li se încredințează.

	Help W	arning	Reaction
6	Evaluarea inadegvata a resurselor tanarului (psihologice, din reteaua sociala, a familiei de origine, etc.) din partea cui e responsabil de raspandirea planului de interventie individualizat in momentul in care este luat in grija minorul si in momentele succesive monitorajului**	<ul style="list-style-type: none"> • Imposibilitatea de apropiere a proiectului de viata individuala • Lipsa aducerii la zi al proiectului • Probabilitatea marita de faliment a relatiei de ajutor, cu posibilitatea reintrarii in circuitul de asistenta sociala si socio-sanitara 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prevederea de echipa multiprofesionale de evaluare si gestiune de cazuri 2. Raspandirea de proiecte de viata permanente si educative cu obiective, timpi si moduri definite in clar 3. Dezvoltarea efectiva de reuniuni periodice de aducere la zi a planului individual 4. Colaborarea continua intre responsabilii proiectului de viata si responsabilii proiectului educativ individual

Pe perioada luarii in grija al minorului impartat de propria familie si ospitat intr-o structura rezidentiala, in toate sistemele de protectie al serviciului ales – de obicei serviciul social – este chemat sa faca o evaluare clara a situatiei minorului care se poate defini “diagnostic social”, in termeni de:

- nevoile minorului
- resurse utilizate
- figuri de referinta considerabile si neconsiderabile

La sfarsitul acestei valutari, care trebuie sa fie cat mai profunda si precisa posibil, este aceea de a furniza elemente necesare pentru construirea unui clar si apropiat plan de interventie asupra minorului. Instrumentele de obicei prevazute de sistemul acesta sunt:

- un plan individual pe care il putem defini in general “proiect de viata permanent” avand scopul de a defini traseul de efectuat in intregul ciclu de la luarea in grija, pentru a face ca minorul sa intre in familia proprie sau, in caz ca diagnosticarea initiala sau redelimitarea pe parcurs nu o permite, sau luat de o alta familie stabila sau sa fie pregatit pentru viata autonoma. Responsabil de elaborarea unui astfel de plan este serviciul social.

- un plan individual cu sfarsit educativ avand scopul de definire a obiectivelor de atins pe durata permanentei minorului in structura; vor fi legate de mediul scolar-pregatitor, la dezvoltarea capacitatii relationale si organizative. Responsabilitatea redactiei si a structurii de rezidenta unde minorul a fost gazduit.

Putem deci afirma ca evaluarea initiala constituie fundamentul pe care se construiește o relatie valabila de ajutor. Cand evaluarea e insuficienta sau superficiala programele de ajutor care vor fi propuse risca sa nu fie corespunzatoare cu posibilitatile reale de rezolvare in cazul specific si a nu raspunde astfel interesului superior al minorului, ridicand posibilitatea de faliment a relatiei de ajutor. Efectul posibil este reintrea minorului in circuitul de asistenta.

Linii ghid:

- Diagnosticarea situatiei minorului luat in grija de serviciu trebuie atinsa prin intermediul unei munci comune a unei echipe multidisciplinare, se recomanda prezenta macar a unui asistent social, un psiholog si un avocat (aceasta duce la evitarea frustrarilor si sensului de izolare al asistentei sociale in fata gestiunii situatiilor particulare grele si delicate).
- Instrumentele de munca individuale in “proiectul de viata permanent” si in “planul educativ” trebuie sa fie extinse cu obiective, timpi si modalitati de realizare definite clar.
- Astfel de instrumente trebuie sa fie verificate periodic si aduse la zi, de exemplu odata la 3 luni, si in sfarsit trebuie sa fie prevazute prin reuniuni periodice specifice dedicate acestuia.
- Pentru garantarea corespondentei intre diferitele instrumente de munca si in concluzie intre obiectivele definite de acestia este oportun sa se efectueze reuniuni de aducere la zi intre echipa de la serviciul social si echipa structurii care are in grija minorul.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori ai serviciilor sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi
- reprezentanti al privatului social implicat in sistemul infantil

Indicatori posibili:

- existenta unei normative care sa prevada obligatia de a adopta instrumente de planificare a luarii in grija
- existenta efectiva pentru fiecare minor luat in grija de servicii de un proiect de viata
- existenta efectiva pentru fiecare minor gazduit de sistemul rezidential de un proiect educativ
- explicitarea unui precis termen temporal (si atentia sa) pentru verificarea si aducerea la zi ale instrumentelor de planificare
- existenta de protocoale operative si/sau de linii ghid de natura sa faciliteze colaborarea intre echipa serviciului social si echipa structurii rezidentiale.

HELP 7

	Help W	arning	Reaction
7	Insuficienta sau lipsa implicarii minorului in alegerile relative la proiectul de viata (reintrarea in familie sau in viata autonoma) si la proiectul educativ (pregatire, deplasari din structura, educador de referinta, etc.)	<ul style="list-style-type: none">• Insuficienta aderenta a proiectului la asteptarile, la caracteristicile si talentul tinerilor• Violarea dreptului de a decide al tanarului (art. 12 CRC)	1. Prevederea obligatiei de ascultare a minorului si luarea in considerare a opiniei sale

In scopul ca relatia de ajutor sa fie real eficienta este necesar ca propunerile privind minorul sa fie identificate cu implicarea lui, cu o logica constructiva. Neascultarea minorului mareste riscul de aderenta scazuta la obiectivele fixate in proiectul de viata permanent si in planul educativ al necesitatii de "a simti" al minorului.

Linii ghid:

A Copilul in planificarea de luare in grija trebuie sa fie ascultat si parerea sa luata in considerare.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori ai serviciilor sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi
- reprezentanti al privatului social implicat in sistemul infantil

Indicatori posibili:

a Existenta unei normative care sa oblige la ascultarea minorului.

*"We should look form child's point of view
– does he/she has real conditions to live in it.
If we are watching from top – yes, he has living
place, we have given it,
but from child's point of view –
is it possible to live there or is it some wreck?"*

(Expert witness, Latvia)

	Help W	arning	Reaction
8***	Intreruperea unei relatii de ajutor inainte de completarea planului de interventie individual	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa atingerii obiectivelor prevazute Alegerea de solutii la iesire care nu corespund interesului superior al minorului 	<ol style="list-style-type: none"> Evaluarea periodica a statutului de avansare a planului de interventie individual Alocarea de fonduri suplimentare care pleaca de la implinirii varstei majore si care consimt ducerea la termen a programului

Dimensiunea utilizatorului din sistemul de protectie, si deci intreruperea relatiei de ajutor, la termenul rigid fixat de lege care poate sa nu permita realizarea completa a planului de interventie individual si deci nu consimte atingerea obiectivelor prefixate, adica reintrarea in familie cat si pregatirea pentru viata autonoma. O gestiune majora elastica a timpilor legati nu de un termen fix, ci de efectiva completare a programului, garanteaza o mai mare preparare a minorului pentru viata autonoma si ar evita de a ajunge la alegerea de solutii care nu corespund intereselor efective ale minorului, crescand astfel riscul de excludere sociala.

Linii ghid:

- A** Iesirea din sistem trebuie sa fie legata de concluderea planului de interventie individual (cu mai mare dreptate daca se refera la pregatirea pentru viata autonoma).
- B** Stadiul de avansare al planului de intervenire individual trebuie sa fie verificat regulat, se recomanda odata la 3 luni.
- C** Pentru a permite iesirea efectiva din plan, in cazul in care luarea in grija depaseste termenul stabilit de lege, fondurile alocate trebuiesc stabilite.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori ai serviciilor sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi

Indicatori posibili:

- a** existenta unei previziuni normative care prevede obligatii de concludere a planului de interventie individual si care consimte depasirea termenului de luare in grija in ajara legii.
- b** alocarea de fonduri dedicate depasirii termenului de luare in grija in afara legii.
- c** existenta unei proceduri standardizate pentru evaluarea periodica al modului de procedura a planului care, subliniem, trebuie sa fie tratat de o echipa mixta (vezi 6A).

	Help W	arning	Reaction
9	Integrarea scazuta a serviciilor folosite de utilizator (orientarea si incadrarea in campul muncii, cautarea de gazda, etc.), disponibile in teritoriu	<ul style="list-style-type: none"> • Multiplicarea serviciilor • Confuzie in raport cu oferta serviciului de suport • Neoptimizarea resurselor umane si economice 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cartografierea resurselor prezente in teritoriu 2. Coordonarea resurselor 3. Reorganizarea resurselor atunci cand este necesara, prin planuri de dezvoltare a serviciilor in teritoriu

In scopul de a mari posibilitatea integrarii sociale a care leaver-ului este oportun sa se uite pe teritoriu in legatura cu serviciile existente aduse persoanei, in termeni de orientare si cautare de munca, cautarea unui loc de munca, sport si timp liber, etc.

O neclara recunoastere a nevoilor populatiei din teritoriu pot duce la inmultirea acestor servicii si astfel lipsa serviciilor necesare; lipsa cunoasterii serviciilor in teritoriu poate duce la o risipa de posibilitati existente, in timp ce lipsa optimizarii resurselor prezente, prin intermediul punerii in retea, presupune o risipa a resurselor si un nivel redus de servicii identice. Aceasta situatie dezavantajeaza ulterior obiectivul aici considerat deja in sine sarac in capital (social, cultural, economic) care in schimb ar fi avantajat de a avea acces la serviciile de calitate, vizibile, accesibile, integrate si gratuite.

Linii ghid:

- A** Serviciile in teritoriu, atat timp cat sunt accesibile, trebuie sa fie facute vizibile printr-o cartografiere a lor si prin difuzarea informatiilor referitoare la acesta; cartografierea va permite recunoasterea existentei si evidentierii serviciilor care lipsesc.
- B** Optimizarea resurselor necesita un regim public si o punere in retea a serviciilor, in plus fata de eventualele activari a serviciilor care lipsesc.
- C** Reorganizarea serviciilor in teritoriu, in termeni de optimizare, necesita o aplicare de precizie instrumente de coordonare cum ar fi Planul teritorial.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie

Indicatori posibili:

- a** existenta de planuri teritoriale relative la dezvoltarea serviciilor
- b** existenta de materiale informative relative la serviciile disponibile
- c** disponibilitatea de materiale in cadrul conducerii rezidentiale.

	Help W	arning	Reaction
10	Insuficienta de luare in grija de la familia de origine din partea serviciilor pentru evaluare superficiala a resurselor reale si persistenta de disconfort familial	<ul style="list-style-type: none"> • Discrepanta intre calea urmata de copil si calea urmata de familie • Dificultatea relatiei minor-familie • Dificultatea de a evalua daca e oportun reintrarea in familie sau nu dupa iesire 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luarea in grija in familia de origine si activarea de suporturi ad hoc (de exemplu suportul psihologic) 2. Sustinerea si suportul minorului in construirea/decostruirea psihica a relatiei

Locul primar pentru cresterea si dezvoltarea copilului este familia sa. In cazul in care aceste metode in situatii de disconfort sau suferinta, cum ar fi comportamentul in indepartarea de familie a propriului minor, sistemul de protectie social este chemat sa intervina aplicand orice masura posibila pentru a indeparta cauzele de disconfort si permitand astfel minorului reintrarea in propria familie. Determinanta in final este evaluare care vine facuta de familie in momentul luarii in grija al minorului. Diagnosticul, de fapt reprezinta minorul si tot sistemul sau relational, in primul rand familia sa. Un diagnostic superficial comporta luarea in grija a familiei din partea serviciilor sociale (pentru reintegrarea capacitatilor parintesti), inadegvata daca nu chiar insuficienta. Consecinta directa ar fi persistenta disconfortului declarat, o scazuta apropiere intre calea familiara si calea efectuata de minor si o persistenta a dificultatilor relationale minor-familie astfel incat sa nu permita reintrarea minorului in propriul nucleu sau de al considera falit.

Linii ghid:

- A** Evaluare sistemului familial trebuie completata si focalizata asupra resurselor activabile in mod real, ca si asupra limitelor obiective care ar putea determina falimentul sau persecutia din reintrarea minorului in nucleu.
- B** Daca reintrarea minorului ar fi posibila, luarea in grija in familie trebuie sa fie reala, prin activarea de suporturi directe, planificate cu obiective cheie in moduri si timp, corespunzatoare cu calea propusa minorului si impartita cu aceesi familie.
- C** Minorul, pe toata perioada de luare in grija, trebuie sa fie sustinut si ajutat de echipa educativa, in colaborare cu o echipa de servicii sociale (predispusi la grija familiara), in reelaborarea, mintala si emotiva, a relatiei cu propria familie de origine.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi

Indicatori posibili:

- a** Nr. de reintrari in familia inainte de termenul prevazut deja de lege prin demisia de la sistemul de protectie
- b** Nr. de reintrari in familie la scadenta termenilor de lege
- c** Nr. de minori reintrati in sistemul de protectie social in urma unei tentative falimentare de reintegrare in familie
- d** existenta efectiva a unei cai de ajutor planificat pentru fiecare familie luata in grija cu obiective, moduri si timpi explicitati
- e** explicitatea unui termen temporar precis (si respectul sau) pentru verificarea si aducerea la zi de cai de luare in grija
- f** existenta de protocoleti operative si/sau linii ghid intre echipa de la serviciul social si echipa structuri rezidentiale.

	Help W	arning	Reaction
11	Gazduirea minorului intr-o structura geografica distanta de locul de viata	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea de mentinere a relatiei cu familia de origine si construirea/deconstruirea relatiei • Dificultatea de mentinere de alte relatii importante (amici, alti familiari, alte figuri) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea disconfortului minorului, a resurselor familiare activabile si a capitalului social al minorului (figuri adulte de referinta) 2. Mentinerea minorului in interiorul unei structuri localizate in zona de rezidenta de origine

In urma incredintarii minorului, indepartat de propria familie, la sistemul rezidential, vine identificata structura in care va fi gazduit pe un timp necesar de a indeparta disconfortul familial care a determinat indepartarea. Structura identificata, in afara de a raspunde exigentelor proprii ale minorilor, trebuie sa fie cat de cat apropiata locului de rezidenta al minorului si familiei sale (excluse cazurile in care indepartarea geografica ar fi necesara pentru motive grave legate de salvarea minorului) pentru autorizarea acestei ultime de mentinerea relatiilor cu minorul chiar daca sub atentia serviciilor sociale. Lipsa de respect al acestui criteriu poate coincide negativ asupra reconstructiei relatiei cu sistemul familial si izolarea minorului de intregul sistem de relatii.

Linii ghid:

- A** Evaluare sistemului de familie trebuie sa fie completa si focalizata asupra resurselor activate real cum si asupra limitelor obiective care pot determina falimentul sau neurmarirea penala la reintrarea minorului in nucleu.
- B** Evaluarea situatiei minorului trebuie sa ia in considerare posibilele resurse activate in ambientul sau de apartenenta (scoala, sport, etc).
- C** Mentinerea relatiei cu familia si cu intregul sistem de apartenenta care se considera pozitiv, minorul va fi gazduit intr-o structura rezidentiala localizata in zonele de rezidenta a minorului.

Cui se adreseaza:

- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi

Indicatori posibili:

- a** Locul de rezidenta
- b** Locul de gazduire.

	Help W	arning	Reaction
12	Separarea fratilor	<ul style="list-style-type: none"> Ruptura fortata de o relatie semnificativa, care evidentiaza suportul important la iesirea din sistem si in viata 	<ol style="list-style-type: none"> Mentinerea fratilor, in comunitate, in interiorul aceleiasi structuri

Indeprtarea de familie poate fi prevazuta si pentru minori din acelasi nucleu care pot fi gazduiti in structuri rezidentiale diferite. Acest tratament comporta in minori o trauma suplimentara celei de indepartare de familie si pierderea unei relatii semnificativ necesare pentru pastrarea macar in parte a dimensiunii afective.

Linii ghid:

A Gazduirea fratilor si surorilor in aceeasi structura de primire.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- juristi

Indicatori posibili:

a Existenta unei previziuni normative care sa evite separarea fratilor si surorilor, doar in cazul in care ar fi evaluata ca necesara pentru binele minorilor.

12

“Con mia sorella siamo venute insieme, abbiamo fatto tutto insieme..[...]“

(Care Leavers, Italia)

	Help W	arning	Reaction
13	Motivarea scazuta si calificarea personalului intern al structurilor rezidentiale	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa raportului relational semnificativ intre operatori si minori • Neincrederea minorilor in confrunt cu educatorii • Lipsa autostimei in minori • Evaluarea negativa a propriei experiente in structura rezidentiala 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selectionarea personalului dupa criterii nu doar pregatitoare si profesionale, dar si vocationale 2. Pregatire specifica a personalului (pregatire continua) 3. Creare de cai de supervizare in beneficiul persoanelor dedicate relatiei de ajutor

Echipele operative in interiorul structurii apartine la 3 categorii principale: echipa educativa in strans contact cu minorul si responsabil de atingerea obiectivelor educative, echipa auxiliara in contact cu minorul dar pentru activitati de servicii (curatenie, mancare, etc) si echipa administrativa care reprezinta, mai ales in structurile mari, numarul major de functionari. Echipa educativa rezulta a fi elementul esential pentru traseul de crestere a minorului in interiorul structurii. Dificultatea ca munca intensa si pe termen lung e un risc care duce la situatii de "born out", scazuta motivare cu care educatorii pot trai in acest rol, la perceperea muncii ca o ocupatie strategica, la scazuta preparare si calificare sunt toate cauze care incid negativ asupra calitatii serviciului dat si mai ales care compromit relatia educatorului cu minorul gazduit in structura. Un educatoare mai putin motivat, ignorant sau distrat va compromite ulterior increderea, deja consumata, pe care minorul o are cu lumea adulta lasand astfel mai mult spatiu la sentimente de depreciere si dispret mai mult ca urma unei ulterioare experiente negative.

Linii ghid:

- A** Personalul predispus la contact cu minorul trebuie sa aiba obiective de caracter educativ si va fi selectionat dupa criterii: pregatitoare, profesionale si motivationale.
- B** Personalul in strans contact cu minorul trebuie sa se bucure de o pregatire continua si specifica asupra tematicelor infantile in general si in situatii de risc specifice.
- C** Personalul operant in strans contact cu disconfortul minorului trebuie sa beneficieze de programe de supervizare interna conduse de catre personal specializat.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale

Indicatori posibili:

- a** Existenta de previziuni normative care indica cerintele formale a figurii profesionale a educatorului si obligatia de aducere la zi a personalului educativ
- b** Existenta de procedure interne de selectie a personalului
- c** Existenta de programe de pregatire si aducere la zi
- d** Existenta de programe de supervizare interna sau externa a structurii.

	Help W	arning	Reaction
14	Turn over ridicat a personalului direct implicat in relatia de ajutor cu utilizatorul (educatori, asistenti sociali, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> • Neîncrederea minorilor în raport cu personalul • Percepția din partea minorilor a situației de abandon 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selectarea în baza criteriilor vocaționale 2. Contracte foarte bune 3. Salarii foarte bune 4. Adegvate condiții de muncă (ture echilibrate, raport numeric adegvat cu utilizatorii)

Echipa din structurile rezidențiale și în special figurile direct în contact cu minorul au în general un interes ridicat de "turn over". Substituirea repetată a figurilor de referință în interiorul traseului de luare în grijă nu permite minorului de a se încrede și de a se deschide la relația de ajutor, provocându-le ulterioare dificultăți în relația cu o lume adultă, și o percepție de sine scăzută. Sentimentul de abandon, deja puternic în acești minori se va adăuga mai târziu în psihicul lor.

Linii ghid:

- A** Personalul predispus la contact cu minorul și având obiective cu caracter educativ va fi selectat ținând cont de aspectele motivationale care îl împing să candideze.
- B** Personalul predispus la contact cu minorul va trebui să beneficieze de un adegvat contract în relație cu încadrarea profesională.
- C** Personalul predispus la contact cu minorul va trebui să beneficieze de un contract foarte bun în termen de compensații economice.
- D** Personalul predispus la contact cu minorul va trebui să fie pus în condiții de muncă de natură să permită crearea de relații de ajutor cu minorul (ture echilibrate, raport numeric educator-copil, etc).

Cui se adresează:

- decision makers
- conducători ai serviciilor sociale și ai serviciilor de protecție
- conducători ale structurilor rezidențiale

Indicatori posibili:

- a** Existența procedurilor interne de selecție a personalului
- b** Existența de contracte naționale.

HELP 15

	Help W	arning	Reaction
15	Lipsa unui suport psihoterapeutic garantat in termeni continui si gratuiti pentru minori	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unei reelaborari a trairii traumatice proprii • Scazuta autostima • Dificultatea de a se relaciona cu lumea externa privind propria experienta de viata in structura 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analizarea necesarului psihologic al minorului 2. Crearea unui serviciu deschis si gratuit de sustinere psihoterapeutica activabila la cerere pe timpul permanentei in structura si pe o perioada dupa iesire

Pentru aplanare traumei, in urma indepartarii de propria familie, minorii gazduiti in structurile rezidentiale pot avea nevoie de un suport specializat care sa-i insoteasca de-a lungul programului de luare in grija si uneori si dupa iesirea din sistemul de protectie. Suportul psihoterapeutic este necesar pentru evidentierea nevoilor copilului. Negare acestui serviciu sau nepermiterea accesului gratuit expune echipa la riscul de a nu identifica nevoile necesare, cel mai des nedecarate de catre minor si minorul va avea dificultatea de a accepta istoria proprie.

Linii ghid:

- A** Sistemul de protectie trebuie sa prevada un serviciu cu suport psihoterapeutic pentru minorul indepartat de propria familie care sa fie deschis, gratuit si activabil pe durata permanentei in structura rezidentiale ca si pe o perioada succesiva iesirii.
- B** Serviciul psihoterapeutic trebuie sa fie activat si pentru intuirea nevoilor minorului in relatie cu redactarea planului de interventie individualizat ca la punctul 6.

Cui se adreseaza:

- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale

Indicatori posibili:

- a** Existenta cel putin a unui psihoterapeut pe structura de primire
- b** Existenta unui grup de psihoterapeuti in cadrul serviciului teritorial pentru minori si familie
- c** Existenta unei proceduri si/sau regulamente interne care prevad implicarea psihoterapeutului in planificarea de la luarea in grija a minorului.

	Help W	arning	Reaction
16	Absenta unei figuri de referinta in calitate de "tutor" pentru sprijinul si sustinerea minorului pe parcursul iesirii din sistemul de protectie	<ul style="list-style-type: none"> Sensul de abandon, nesiguranta si dezorientarea minorului respectiv cu alegerile in viata (casa, munca, relatii, etc.) Marirea riscului de excludere sociala si schimbarea modului de viata 	1. Crearea unei figuri dedicate care sa aiba tema precisa de urmarire pe parcursul tranzitiei tanarului, devenind punctul sau de referinta

Minorul pentru care a fost stabilit, chiar de la inceput un itinerar, un proiect de viata avand ca obiectiv viata autonoma (in consecinta excluderea reintrarii in propria familie, ca adoptie din partea altei familii) necesita o figura specializata si in permanenta dedicata procesului de tranzitie spre viata adulta. Pana azi sistemele de protectie nu completeaza o astfel de figura, doar in putine cazuri de natura experimentală si de gestiune a privatului social, lasand gestiunea pregatirii minorului la iesire si tot procesul de inseriment social (chestiune de obisnuinta, munca si agrement) la libera si imprevisibila initiativa al personalului intern al structurii care in general lucreaza peste propriile competente. Lipsa unei figuri de referinta pentru viitorul care leaver care il poate sripijini in primele si importante alegeri de viata, in planificarea primilor pasi in lumea adulta, in gestiunea primelor teme de viata care nasc in minor aproape de iesirea din sistemul de protectie un sentiment de disconfort si nesiguranta care isi gaseste radacinile in experienta de abandon a cui va fi lasat. Lipsa de grija in acest moment delicat prin intermediul unei figuri special pusa ridica mult riscul pentru acesti tineri lasati singuri prin excludere sociala, de a intra in circuitul mizeriei si schimbarilor modului de viata.

Linii ghid:

- A** Crearea unei figuri dedicate in special insotirii minorului la iesirea din sistemul de protectie si inserirea in sistemul social (tutor de "intermediere sociala").

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- juristi

Indicatori posibili:

- a** Existenta unei normative de lege care sa prevada la iesirea din sistemul de protectie completarea planului de interventie individual (prevazand o limita minima si o limita maxima)
- b** Existenta unei normative de lege care sa prevada crearea unei figuri de intermediar social cu crearea de relative fonduri
- c** Existenta de cursuri universitare si/sau de specializare in special dedicate la pregatirea de tutor pentru intermediere sociala
- d** Existenta de procedure interne ale structurii care sa ordoneze pasajul de competente intre educatorul de referinta al minorului si tutorul pentru intermediere sociala.

	Help W	arning	Reaction
17	Abandonul scolar pentru o scazuta motivatie	<ul style="list-style-type: none"> • Pierderea oportunitatii de crestere personala data de scoala • Neobtinerea de titluri care consimt accesul la adegvate cai de munca din punct de vedere economic, contractual si satisfacere in munca. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea de legaturi intre sistemul de tutela si sistemul educativ prin protocoluri operative si alte instrumente 2. Pregatirea profesorilor pe tematici in afara familiei 3. Analizarea competentelor si resurselor tinerilor 4. Orientarea tinerilor in raport cu diferitele oportunitati pregatitoare 5. Monitorajul randamentului scolar

Minorii gazduiti in structuri rezidentiale si in general toti cei care sunt indepartati de la familiile lor sunt chemati sa gestioneze o complexitate emotionala si de relatie, vechi sau noi, de o particulara obligatie. Corpul de profesori trebuie sa fie constienti de situatia in care se gasesc minorii si pregatiti sa gestioneze relatia minor-clasa si minor-profesor, nu intr-o optica inchisa, ci de gestire specifica. Ignorare acest aspect inseamna a nu crea conditiile ca acesti minori, deja foarte dezorientati, sa identifice in scoala o oportunitate de crestere profesionala si relationala marind astfel riscul de abandon scolar. Prematura iesire din sistemul de instruire ii impiedica sa obtina titlurile necesare pentru accesul la cai de munca satisfacatoare din punct de vedere economic si profesional.

Linii ghid:

- A** In final de a crea conditiile cele mai bune de cunoastere si de inserie a minorilor indepartati de propria familie vine favorizata crearea de legaturi intre sistemul de protectie si sistemul educativ prin intermediul adoptarii de protocoale operative sau alte instrumente care regularizeaza pasajul de informatii asupra minorilor.
- B** Corpul de profesori va fi pregatit adegvat pentru gestirea relatie cu acest obiectiv prin intermediul cursurilor de aducere la zi asupra tematicelor infantile in starea de abandonare
- C** Corpul de profesori trebuie sa fie invitat sa mentina raporturi constante cu echipa educativa a structurii unde minorul este gazduit pentru a favoriza, in afara unei adegvate inserii a minorului in scoala, o adegvata analiza a competentelor sale si un constant monitoraj al randamentului scolar.
- D** Minorul trebuie sa fie sustinut si orientat in raport cu diversele oportunitati pregatitoare existente si ale perspectivelor de munca legate de acestea.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- conducatori ai structurilor scolare
- profesori

Indicatori posibili:

- a** Existenta liniilor ghid, regulamente si alte instrumente adresate ridicarii calitatii de gestiune a dimensiunii educative-didactice a minorilor indepartati de familia lor
- b** Existenta protocolurilor operative si instrumente specifice care regleaza colaborarea intre sistemul de tutela si sistemul educativ.

	Help W	arning	Reaction
18	Abandonarea scolara pentru inceperea termenilor de tutela care implica o intrerupere a fondurilor alocate si dedicate minorilor	<ul style="list-style-type: none"> • Constrangerea la intrarea pe piata muncii fara o pregatire adecvata • Fortata renuntare la propriile aspiratii si talente 	1. Alocarea de fonduri pentru prelungirea traseului de tutela, plecand de la varsta majora si macar pana la terminarea traseului pregatitor in curs

Categoria de care leavers e la un risc inalt de imprastiere scolara. In afara argumentelor descrise la punctul 17, intervine si inceperea termenilor de tutela. La varsta de optsprezece ani sau la termenul fixat prin lege se intrerupe erogarea de fonduri dedicate utilizatorilor, care poate sa nu dispuna de bunuri proprii sau neavand o familie care sa-l sustina economic, gasindu-se constrans sa abandoneze cursul scolar si sa-si caute un loc de munca. Cand implinirea varstei de majorat intervine mai devreme de terminarea liceului, intreruperea poate sa vina inaintea obtinerii diplomei. Recaderea negativa asupra viitorului parcurs in munca, fie in termeni de satisfacere personala cat si cariera va fi grea si va conduce asupra incidentei obiectivului care, dupa cum am spus de mai multe ori, este deja in sine intr-o pozitie de dezavantaj relativ in comparatie cu populatia generala de aceeasi varsta si in plus riscul de cadere in mizerie si de schimbare a modului de viata.

Linii ghid:

A Este necesara alocarea de fonduri ad hoc pentru prelungirea tutelei pentru acesti tineri care frecventeaza un program de studiu, pana la concluzionarea sa.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- conducatori ai structurilor scolare
- profesori

Indicatori posibili:

- a** existenta unei previziuni normative pentru prelungirea tutelei in cas de frecventare a unui curs de studii care consimte depasirea termenului de luare in grija in afara legii
- b** alocarea de fonduri dedicate depasirii termenului de luare in grija in afara legii.

	Help W	arning	Reaction
19	Imposibilitatea sau dificultatea de acces la pregatirea universitara	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa investitiei in capitalul uman al tinerilor • Violarea principiului de oportunitati egale educative si dreptul la studiu • Sanse minore de cariera 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea de fonduri specifice din partea structurilor teritoriale competente de la luarea in grija a cazurilor 2. Crearea de burse specifice din partea universitatilor 3. Cautarea de a prinde burse de studiu deja create

Presiunea economica asupra care leavers si deci frica de a trebui sa munceasca, face ca dreptul la o pregatire universitara sa nu fie garantat. Numeric putini care leavers, cei mai puternici, motivati si in general cu posibilitati economice, se inscriu la Universitate, fac astfel sa apara o grava problema legata de lipsa oportunitatilor egale, pierderea de capital uman si sanse minore de cariera si acolo unde tanarul sau tanara are capacitati si dorinta de a studia si a se licentia. Considerand, cum de multe ori s-a confirmat, riscul crescut de cadere in mizerie a obiectivului, neavand acces "la superioritate" la aceasta oportunitate pentru motive economice pune aceasta categorie int-o situatie de dezavantaj ulterior. Este evident ca decizia de a continua Universitatea ar trebui luata constient impreuna cu tanarul, evaluand posibilitatea si motivatia, cu care trebuiesc atinse certe obiective de performante.

Linii ghid:

- A** Trebuie sa fie create de catre serviciile sociale responsabile de planul individual al minorului fonduri dedicate pregatirii universitare pentru plata taxelor universitare si chiriile studentilor.
- B** Trebuie sa fie create de catre Universitate burse de studiu dedicate tinerilor fara un venit cu atentie particulara ai celor fara familie
- C** Echipa de suport la iesirea din sistemul de protectie infantila trebuie periodic sa verifice informatiile relative la bursele de studiu deja existente pentru evaluarea folosirii lor pentru accesul la studiile universitare a care leavers.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie
- operatori de servicii sociale care propun programe de protectie
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- conducatori ai structurilor scolare
- profesori

Indicatori posibili:

- a** existenta unei previziuni normative pentru prelungirea tutelei in caz de frecventare a unui curs de studii universitarii, care ingaduie trecerea peste termenul de luare in grija in afara legii
- b** importul de fonduri dedicate instruirii universitare, care pevede depasirea termenului de luare in grija in afara legii
- c** numarul de burse de studiu dedicate, pentru plata taxelor universitare si cel de chirie alocate de Universitate
- d** numarul di care leavers care pot primi burse de studiu universitare care nu sunt dedicate lor in mod special.

	Help W	arning	Reaction
20	Lipsa competențelor economice domestice	<ul style="list-style-type: none"> Incapacitatea de organizare a propriei rutine cotidiene (gătit, cumpărături alimentare, spălat, igiena personală, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> Implicarea în interiorul structurilor rezidențiale în toate atribuțiile și fazele de gestiune domestică (gătit, implicarea în achiziții, învățarea de a-și pune la spălat, etc.)

Viata autonoma prezinta cateva particularitati si dificultati, intre care necesitatea de a cumpara si cheltui deprinderi de economie domestica, care la randul lor se traduc intr-o gestiune rationala a banilor. A face cumparaturi, a pune la spalat fara sa strice lucrurilor sau fara a amesteca culorilor, sa foloseasca produse corecte pentru curatenia in casa si pentru igiena personala, acestea nu sunt activitati banale si instinctive, dar acestea vin invatate inainte de a se gasi in situatia de a se descurca singuri.

Linii ghid:

A In interiorul traseului dedicat in structurile rezidențiale este necesar sa prevada o pregatire economica domestica, care nu poate sa fie decat de tip practic. Minorii trebuie sa fie implicati, cu responsabilitate progresiva in bucatarie, in curatenie, la cumparaturi.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ale structurilor rezidențiale
- educatori ai echipei rezidențiale

Indicatori posibili:

- existenta de proceduri standardizate cu implicarea progresiva a minorilor in indeletnicirilor domestice ale structurii
- existenta momentelor de verificare a deprinderilor de economie domestica din partea minorilor in structura, cu un eventual acompaniament individualizat pentru a acoperi golurile relevante.

	Help W	arning	Reaction
21	Lipsa competentelor si cunostintelor relative la birocrație si la raportul cu terti	<ul style="list-style-type: none"> Incapacitatea de a completa in autonomie anumite teme ale rutinei cotidiene cum ar fi plata facturilor, deschiderea contactorilor, deschiderea unui cont in banca, etc. 	<ol style="list-style-type: none"> Pregatirea asupra unor misiuni birocratice cotidiene Avertizari si suport pentru alternativele posibile respectiv la aceleasi misiuni (cum ar fi contul curent, un contract telefonic, proceduri si oficii de referinta, etc.) Sustinerea si monitorarea traseului

Dificultatile in viata autonoma nu privesc doar sfera economiei domestice, dar si aceea a practicilor birocratice si administrative in plus fata de raportul cu tertii, cum ar fi firma care furnizeaza gaz si electricitate, sau banca. Se trateaza de raporturi care prevad des semnaturi pe contracte, la care intelegerea acestora e fundamentala pentru a nu avea probleme de natura legala. Care leaver-ul pentru a putea fi in gradul ca odata iesit din sistem si oricum se gaseste "singur" sa deschida contactori, sa plateasca facturi, sa deschida un cont in banca, pentru a face doar anumite exemple, trebuie sa fi avut deja oportunitate de a se confrunta cu astfel de chestiuni va trebui insotit de un adult expert.

Linii ghid:

- A** In interiorul traseului de cura in structurile rezidentiale e necesar sa se prevada o pregatire de tip birocratic-administrativ, si, nu doar atat, de tip practic. Pregatirea trebuie sa includa avertizari dar si suport in viitoarea alegere a posibilitatilor alternative (cum ar fi contul curent, contractul telefonic, etc.), cat si implicarea minorilor in ocupatii care privesc de exemplu plata facturilor sau banca.
- B** Care leaver-ul la iesirea din sistemul de protectie infantil care se manifesta in viata autonoma, de exemplu plecand sa traiasca intr-o casa in chirie, trebuie sa fie sustinut de un tutor la iesirea initiala in ocupatiile birocratice de mai sus.
- C** Este necesara dezvoltarea unui monitoraj al randamentului in traseul de autonomizare a care leaver-ului cu scadente prestabilite.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale

Indicatori posibili:

- a** existenta unei proceduri standardizate de o implicare progresiva a minorului in vecinatatea unui adult pentru incheierea de practici birocratice
- b** existenta unor momente de pregatire frontala specifica interna, concentrata asupra alegerii de tip contractual a contului in banca, etc. din partea unei figuri experte
- c** existenta unor momente de verificare a deprinderilor competentelor birocratice din partea minorilor in structura, cu eventuala acompaniere individuala pentru acoperirea golurilor intalnite
- d** Existenta procedurilor standardizate pentru acompanierea initiala a care leaver-ului care se prezinta in viata autonoma si pentru monitorajul traseului de parcurs.

	Help W	Warning	Reaction
22	Absenta competențelor de gestiune financiară autonomă	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa de capital monetar • Scazuta planificare autonomă a bugetului • Lipsa lichidității pentru începerea primelor obligații și a propriului proiect de viață (cauțiune chirie, achiziționarea unui mijloc de transport, începerea unei activități în propriu, etc.) • Riscul de cadere în saracie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Educarea în legătură cu economisirea 2. Planul de acumulare pe durată permanentă în structura și în perioada de tranziție 3. Pregătirea pentru gestionarea banilor 4. Crearea de ajutoare și erogări de fonduri nerambursabile legate de un proiect 5. Crearea de împrumuturi favorizate, și prin implicarea diferitelor personaje din teritoriu (ca de exemplu bancile)

Un alt aspect fundamental, în afara celor semnalate la punctele 20 și 21, pentru viața autonomă este gestiunea financiară. După ce care leaver-ul în general nu dispune de capital economic este important ca de când sunt în structură să achiziționeze o serie de capacități de gestiune care să le îngăduie, odată ieșiți, o capitalizare a banilor, o planificare autonomă a propriului buget și de a accesa la fonduri dedicate susținerii economice în dificilele faze de început a vieții autonome, cum ar fi în plată anticipată a chiriei, sau la achiziționarea unui mijloc de transport, pentru a face doar câteva exemple și astfel au nevoie să acceseze la fonduri pentru începerea unui proiect de viață propriu (sau o parte a acestuia).

Linii ghid:

- A** În cadrul traseului de cură în structurile rezidențiale e necesară prevederea unei educații de economisire și o gestiune a banilor de tip fie teoretică cât și practică, pregătire care evident se suprapune în parte la aceea deja prevăzută la punctele 20 și 21 ale prezentei linii ghid.
- B** Trebuie să facă parte din planul individual al minorului și un plan de acumulare financiar inteligent relativ nu doar la faza de permanență în structură, dar și la faza de ieșire din sistem.
- C** Este necesară crearea de ajutoare și erogări de fonduri nerambursabile legate de un proiect al care leaver-ului.
- D** Este necesară crearea de împrumuturi favorizate pentru care leaver, și implicarea altor persoane importante din teritoriu (cum sunt bancile).
- E** Este necesară dezvoltarea unui monitoraj de randament al traseului de autonomizare a care leaver-ului și din punct de vedere al gestiunii financiare cu scadența prestabilită.

Cui se adresează:

- decision makers
- conducători ale structurilor rezidențiale
- educatori ai echipei rezidențiale
- reprezentanți din privatul social implicat în sistemul infantil
- reprezentanți din lumea firmelor

Indicatori posibili:

- a** existența procedurilor standardizate de implicare progresivă a minorilor în vecinătatea unor adulți pentru completarea misiunilor, cum ar fi cheltuielile sau alte cumpărături, care cer o logică de economisire și de optimizare ale resurselor
- b** existența momentelor de pregătire specifică internă de educare pentru economisire și gestionare a banilor, cu aprofundare asupra posibilităților de acumulare financiară oferite de către bănci
- c** existența de ajutoare și fonduri nerambursabile legate de un proiect, pentru un obiectiv tânăr
- d** Existența de împrumuturi agevolate, pentru un obiectiv tineresc.
- e** Numărul de care leavers care au beneficiat de ajutoare, fonduri nerambursabile, împrumuturi favorizate.

	Help W	arning	Reaction
23	Lipsa unui loc de locuit adecvat si accesibil	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea de a gasi o chirie decenta si economic adecvata • Dificultatea de a participa la chiriile de pe piata din cauza lipsei de garantii • Riscul de cadere in mizerie si schimbarea modului de viata 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crearea de anunturi ad hoc pentru accesul favorabil la edilitia populara 2. Punerea la dispozitie de chirii decente cu preturi accesibile 3. Identificarea unei figuri pe post de girant, fie ea entitate publica, privata sau persoana fizica pentru accesul la piata imobiliara

Una dintre principalele probleme pe care care leavers trebuie sa le intampine odata cu iesirea din sistemul de protectie infantil este acela de a gasi un loc adecvat unde sa locuiasca. Nedispanand des de mari resurse economice, le este greu sa gaseasca o chirie decenta. Mai mult pentru intrare pe piata chiriilor se pune problema daca poate sa furnizeze garantii, care in general pentru tineri vin oferite de catre parinti. Care leavers in general nu au aceasta oportunitate, amandoi factorii (lipsa de bani, lipsa de garantie) maresc riscul de instabilitate pentru locuinta, daca nu chiar caderea in saracie si anormalitate.

Linii ghid:

- A** Trebuie create anunturi ad hoc (pentru proaspetii majori iesiti din sistemul de protectie infantil sau tinerii fara venit) pentru accesul la casele de constructii populare.
- B** La care leavers trebuie sa le fie puse la dispozitie chiriile decente la preturi avantajoase pentru primii ani dupa iesirea din sistem.
- C** Trebuie sa fie gasita o figura pe post de girant, fie ea o structura publica, privat sau persoana fizica, pentru a permite la care leavers de a participa la piata imobiliara privata.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ai serviciilor sociale si ai serviciilor de protectie

Indicatori posibili:

- a** prezenta de anunturi de edilitie populara adresate tinerilor cu determinate caracteristici pentru care leavers
- b** prezenta de chiriile decente dedicate la care leavers pentru primii ani dupa iesirea din sistemul de protectie infantil
- c** numarul de care leavers care au putut participa la case de edilitie populare
- d** numarul de care leavers care au putut participa la chiriile cu preturi avantajoase si dedicate acestora
- e** prezenta de un girant la dispozitia care leavers care vor sa participe la piata imobiliara privata.

	Help W	arning	Reaction
24	Sustinerea nesistematica in cautarea si mentinerea unei obligatii	<ul style="list-style-type: none"> • Dificultatea de a gsi un post de munca, instrumentul fundamental de emancipare economica • Dificultatea de tratare • Dificultatea mentinerii unui post de munca din cauza insuficientei personale (disciplina, relatii, respectarea de orarii, etc.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Structurarea networking-ului cu persoane din campul muncii 2. Previuziunea de instrumente dedicate cum ar fi burse de munca, stage, pregatire practica utile pentru testarea muncitorului la un cost scazut 3. Previuziunea formelor de netaxare pentru patronii care favorizeaza incadrarea sociala a acestui obiectiv 4. Inotirea minorilor/noilor majoreni in toate fazele de cautare de munca (prezentarea cv, cai pentru cautarea de munca, colocvii, etc.) 5. Monitorajul randamentului muncii prin interviuri cu tanarul si cu patronul

Alt aspect fundamental, in afara de casa, pentru obtinerea unei adevarate autonomii si in particular critic pentru care leavers (care in general are un nivel scazut de scolarizare si necesitatea de intretinere singur) este munca, in particular cautarea sa si intretinerea sa. Pentru cautarea unei ocupatii un element de nesiguranta a care leavers este scazutul capital social; negocierea unui salariu si a obligatiilor, aspect asupra caruia in general familia furnizeaza sfaturi importante, este din nou un element de critica. In sfarsit insuficientele personale care probabil sunt prezente in mare parte in tanarul crescut in interiorul structurii rezidentiale, pentru pozitia reala pe care o implica, poate fi un obstacol pentru integrarea in campul muncii, in particular relativ la relatiile cu superiorii si cu colegii in respect cu cateva reguli (cum ar fi orarul).

Linii ghid:

- A** Responsabilii planului individual a care leaver-ului trebuie planificare o munca in retea cu persoane din campul muncii.
- B** E necesara o serie de instrumente pentru incadrarea in munca dedicata obiectivului ca burse de munca sau pregatire practica.
- C** E necesara prevederea unor forme de netaxare pentru patronii care favorizeaza incadrarea sociala cu acest obiectiv.
- D** Care leavers trebuie sa fie sistematic insotiti in toate fazele in cautarea unui loc de munca, de la prezentarea unui cv pana la pregatirea colocviului, etc.
- E** Este necesar un follow up a care leavers inscriși intr-o ocupatie prin intermediul monitorajului randamentului in munca, cu colocvii atat cu tanarul cat si cu patronul sau.

Cui se adreseaza:

- decision makers
- conducatori ale structurilor rezidentiale
- educatori ai echipei rezidentiale
- reprezentanti din privatul social implicat in sistemul infanti
- reprezentanti din lumea firmelor

Indicatori posibili:

- a** prezenta unei retele structurate (cum ar fi cunoasterea referentilor si contacte continui) intre referentii minorului si persoanele locale din campul muncii (centre pentru dezocupati, firme, etc.)
- b** existenta dispozitivelor cum ar fi stage sau burse de munca accesibile pentru care leavers
- c** nivelul de cunostere a informatiilor existente cum ar fi stage sau burse de studiu din partea persoanelor din serviciile de referinta a care leavers
- d** numarul de care leavers care au putut accesa la dispozitive
- e** existenta unei previziuni normative care consimte o netaxare pentru patroni care angajeaza care leavers
- f** existenta procedurilor standardizate pentru insotirea in cazul cautarii unui loc de munca
- g** existenta procedurilor standardizate pentru monitorajul randamentului in munca.

HELP 25

	Help W	arning	Reaction
25	Lipsa de garantii de acces gratuit la asistenta sanitara	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea de patologii • Agravarea sanatatii • Riscul de cadere in saracie 	1. Crearea de asigurari medicale gratuite

Nu in toate tarile europene asistenta sanitara este universala. O categorie la risc cum sunt acesti care leavers, daca nu e garantat accesul gratuit la asistenta sanitara poate dezvolta o serie de patologii in mare numar in raport cu alte categorii. Agravarea sanatatii nu consimte tanarului sa se descurce in viata, deja pentru el e o problema in plus fata de a unui alt tanar din aceeasi generatie care traieste cu familia, e maximul fata de posibilitatile sale.

Linii ghid:

A Plecand de la sistemul sanitar in vigoare, este necesar ca acesti care leavers sa aiba o asigurare medicala gratuita si sa aiba acces liber la curele de care au nevoie.

Cui se adreseaza:

- decision makers

Indicatori posibili:

- a** prezenta de asigurari medicale gratuite pentru care leavers
- b** patologiiile care leavers
- c** autoperceptia statului de sanatate din partea care leavers.

“I had no health problems, but actually I have created myself some, because for two years, since when I left care my cover insurance stopped, I had no health insurance cover; I had nothing...”.

(French care-leaver)

END CHILD POVERTY NOW!

eurochild

Join the Eurochild campaign to end child poverty. Sign our petition/upload your message on www.endchildpoverty.eu.

Cine este Ai.Bi.

Ai.Bi., Associazione Amici dei Bambini (Asociatia Amicii Copiilor), **este o organizatie umanitara constituita printr-o miscare a familiilor adoptive si de incredere**. Din 1986 functioneaza in Italia si in alte 26 de tari pentru tutelarea dreptului fiecarui copil de a avea o familie. Prin intermediul proiectelor de **Cooperare si Adoptie internationale**, Amici dei Bambini lupta in fiecare zi alaturi de milioane de copii care cresc in orfelinatele din toata lumea, **pentru a combate cu urgenta abandonul**.

Amici dei Bambini incurajeaza misiunea sa prin intermediul realizarii de interventii concrete pentru rezolvarea abandonului, dar proiectele de sine statatoare nu sunt suficiente pentru infruntarea acestei urgente umanitare. Este necesara activarea unui schimburi culturale in persoane, deoarece pot deveni constiente de aceasta situatie. Amici dei Bambini au ales sa realizeze un Proiect Cultural, specific pentru a actiona in societatea civila, la nivelul constiintei, pentru a incuraja cultura ospitalitatii: un copil abandonat este responsabilitatea fiecaruia dintre noi si viitorul lui poate sa depinda de actiunile noastre. Etic, suntem toti chemati sa raspundem acestei realitati dramatice.

Amici dei Bambini a inceput **Proiectul Cultural ca pe un obiectiv de promovare si transmitere a "culturii de ospitalitate"**, dand viata unei schimbari culturale care comporta un comportament diferit fata de abandonul de minori: de la institutie, si de la o logica de asistenta, la familie, in cadrul unei relatii afective. Asociatia incearca sa implementeze in structura sociala si in constiinta prin intermediul evenimentelor culturale si de sensibilizare la nivel International, National si local. Pentru ca sa o faca, Amici dei Bambini organizeaza convenii, seminarii si publica carti, reviste, cercetari si studii asupra fenomenului de abandon.

Ai.Bi. - Associazione Amici dei Bambini
20098 - Mezzano di San Giuliano Milanese (MI)
tel. 02 988221 - fax 02 98232611

www.aibi.it - www.childout.org

Amici dei Bambini
IL DIRITTO DI ESSERE FIGLIO

